

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Školní vzdělávací program pro
předškolní vzdělávání

1	Identifikační údaje o škole.....	3
1.1	Název ŠVP	3
1.2	Údaje o škole	3
1.3	Zřizovatel.....	3
1.4	Platnost dokumentu	4
2	Obecná charakteristika školy	5
2.1	Velikost školy.....	5
2.2	Lokalita školy	5
2.3	Charakter a specifika budovy	5
3	Podmínky vzdělávání.....	7
3.1	Věcné podmínky	7
3.2	Životospráva	8
3.3	Psychosociální podmínky	8
3.4	Organizace chodu	9
3.5	Řízení mateřské školy	10
3.6	Personální a pedagogické zajištění.....	11
3.7	Spoluúčast rodičů	11
3.8	Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.....	12
3.9	Podmínky vzdělávání dětí nadaných	13
3.10	Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let	13
4	Organizace vzdělávání	15
5	Charakteristika vzdělávacího programu	18
5.1	Zaměření školy	18
5.2	Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu	20
5.3	Metody a formy vzdělávání.....	20
5.4	Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných	21
5.5	Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let.....	23
6	Vzdělávací obsah	24
6.1	Integrované bloky	24
6.1.1	Ostrov Přátelství a Důvěry.....	24
6.1.2	Ostrov Emocí a Sebepoznávání	30
6.1.3	Ostrov Fantazie a Tradic.....	34
6.1.4	Ostrov Přírody	39
6.1.5	Ostrov Bezpečí.....	45
6.2	Popis zpracování třídního vzdělávacího programu	50
7	Systém evaluace	51

1 Identifikační údaje o škole

Hodnocení kapitoly: Identifikační údaje o škole

Formální kontrola		V souladu
Věcné hodnocení		V souladu
Komentář školy		

1.1 Název ŠVP

NÁZEV ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

MOTIVAČNÍ NÁZEV: Na Lodičce do pohádky, poplujeme tam a zpátky

1.2 Údaje o škole

NÁZEV ŠKOLY: Mateřská škola Šestajovice, okres Praha-východ

SÍDLO ŠKOLY: Pohádková 1, Šestajovice, 25092

KONTAKTY:

e-mail: info@mslodicka.cz,

web: www.mslodicka.cz

REDIZO: 691001928

IČO: 72073438

STATUTARNÍ ZÁSTUPCE ŠKOLY: Bc. Marcela Trantinová

ZPRACOVATELÉ PROGRAMU: Koordinátor ŠVP Mgr. Petra Dvořáková, vedoucí týmů ŠVP: Jana Zetková, Bc. Marcela Trantinová, Marie Bartošová

1.3 Zřizovatel

NÁZEV ZŘIZOVATELE: Obec Šestajovice

ADRESA ZŘIZOVATELE:

Husova 60, 250 92 Šestajovice

KONTAKTY:

Tel.: 281 961 479

e-mail: info@sestajovice.cz

1.4 Platnost dokumentu

PLATNOST DOKUMENTU: od 1.9.2021

ČÍSLO JEDNACÍ: 218/2021/Tran

DATUM PROJEDNÁNÍ V PEDAGOGICKÉ RADĚ: 23. 8. 2021

.....

ředitel školy

Bc. Marcela Trantinová

.....

Razítko školy

2 Obecná charakteristika školy

Hodnocení kapitoly: Obecná charakteristika školy

Formální kontrola		V souladu
Věcné hodnocení		V souladu
Komentář školy		

2.1 Velikost školy

Kapacita školy: 145

Počet tříd: 6

Počet pracovníků: 20

V případě potřeby a možnosti je stálý počet pracovníků doplňován o další pracovníky (např. chůvy, školní asistenty, apod.).

2.2 Lokalita školy

Lokalita školy:

Mateřská škola se nachází v klidné části obce Šestajovice na Praze - východ. V těsné blízkosti se nachází Základní škola Šestajovice, Tělocvična a sportovní areál.

2.3 Charakter a specifika budovy

Charakter a specifika budovy/budov:

Mateřská škola, hlavní budova, je samostatný dvoupodlažní objekt s valbovou střechou, s jednopodlažním přístavkem technického zázemí. Každé oddělení (třída) má samostatný vstup z jednoho ze dvou schodišť v objektu a obsahuje vstupní prostor, herní a oddychový prostor, šatnu dětí, sociální zázemí personálu, sociální zázemí dětí, skladové a technické místnosti, společné pro dvě oddělení. Na podlaží jsou prostory výdeje jídel a denní místnost personálu. Technický přístavek obsahuje sklad údržby, technickou místnost, sklad venkovních hraček a venkovní soc. zázemí. Zadní část objektu je vybavena prostornou a velmi pěkně vybavenou zahradou s herními prvky, které odpovídají bezpečnostním normám. Dále je zahrada vybavena mlhovištěm, dopravním hřištěm, fotbalovým hřištěm a zahradním domkem. Škola má celkem šest tříd. Čtyři třídy jsou na hlavní budově: Pohádková 1. Dvě třídy je na detašovaném pracovišti:U

Váhy 1000, Šestajovice a U Váhy 1001, Šestajovice. Každá třída má k dispozici šatnu dětí, šatnu pro personál + sociální zázemí, sklad čisticích prostředků, sociální zázemí pro děti (toalety + sprcha), sklad výtvarných potřeb, sklad lůžkovin, místnost pro pedagogy. Prostory jsou přiměřeně prostorné, vhodné ke všem potřebným činnostem. Dále má škola k dispozici výdejnu jídel. Hlavní jídlo/obědy jsou dováženy z jídelny Základní školy Šestajovice. Doplnkové jídlo je vyráběno ve výdejně mateřské školy. Součástí hlavní budovy školy je prádelna, dvě sborovny a keramická dílna. Hospodářka školy pracuje v kanceláři v přízemí hlavní budovy.

Dopravní dostupnost školy:

Nedaleko školy se nachází zastávka MHD.

Informace z historie školy:

Dne 13. 12. 2007 byl slavnostně položen základní kámen Mateřské školy Šestajovice. Lokalita Za Stodolama ve své novodobé podobě začala vznikat v roce 2008. Název byl převzat z historického místního názvu (proto je název nespisovný). Lokalita se sestává z 60ti stavebních parcel a pozemku MŠ a sportovní haly. Mateřská škola zahájila činnost v září roku 2010. Mateřská škola je v obci Šestajovice jediným předškolním zařízením zřízeným obcí.

3 Podmínky vzdělávání

Hodnocení kapitoly: Podmínky vzdělávání

Formální kontrola		V souladu
Věcné hodnocení		V souladu
Komentář školy		

3.1 Věcné podmínky

Naše škola je účelové zařízení, postavené v roce 2010. Škola je moderní budova a odpovídá po technické stránce a vybavenosti moderním trendům současnosti. Zahrada je školy je vybudována a zaměřena na environmentální výchovu dětí. Vybudováním přírodních herních prvků, přírodních překážek a smyslových map, propojujeme život na školní zahradě s realitou a zákonitostmi přírody. Vytvořením zázemí pro faunu a floru poskytujeme dětem přirozený zdroj informací a zkoumání přírody. Při pobytu venku převažují spontánní činnosti a děti jsou podněcovány herními prvky a modelací terénu i samostatným vybavením zahrady ke zdokonalení motorické dovednosti, obratnosti a smyslu pro balanc. Celý koncept přírodního hřiště dětem nabízí celou řadu nových podnětů, které pozitivně ovlivní smyslové vnímání, kreativitu, přirozenou zvědavost a estetické cítění dětí. Na zahradě je bylinková zahrádka. Každá třída má vlastní truhlík na pěstování zeleniny a rostlin. V těsné blízkosti MŠ se nachází tělocvična Šestajovice, která je prioritně využívána Základní školou Šestajovice, ale rovněž slouží potřebám naší mateřské školy. Dětský nábytek, hygienické zařízení i dětská lehátka odpovídají počtu dětí, antropometrickým požadavkům a jsou zdravotně nezávadné. Vybavení hračkami, pomůckami, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí a je průběžně doplňováno. Hračky, knihy a doplňky jsou umístěny viditelně a děti k nim mají volný přístup. Třídy jsou vybaveny dostatkem hraček, pomůcek a materiálu pro rozvoj a samostatnou práci dětí, s důrazem na podnětné prostředí. Ve třídách byly od zavedení programu Začít spolu vybudovány Centra aktivit (CA). Třídy jsou členitější a nabízejí množství aktivit formou CA. Na výzdobu školy a třídy využíváme dětské práce. V každé šatně (u vchodu do třídy) je informační síť pro rodiče. Ostatní sítě v šatnách jsou používány k prezentaci dětských prací. Hlavní budova MŠ má dvě sborovny, v každé je PC a tiskárna. V horní sborovně je kopírka, laminovací přístroj a knihovna.

3.2 Životospráva

Vytváříme prostředí zdravé a hygienicky čisté – sledujeme minimální prašnost, optimální vlhkost vzduchu je základní podmínkou pro výchovu ke zdravému životnímu stylu a podporu zdraví v mateřské škole. Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů, děti mají stále k dispozici dostatek tekutin a mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány vhodné intervaly. Děti jsou při jídle vedeny k maximální samostatnosti. Děti nejsou do jídla nuceny. Naším záměrem je, aby stolování vnímaly jako společenský akt.

Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku. Snažíme se o co největší přenášení vzdělávací nabídky a aktivit do venkovních prostor školy a jejího okolí. Činnosti jsou přizpůsobovány okamžité kvalitě ovzduší. Děti mají dostatek volného pohybu nejen na zahradě, ale i v interiéru školy.

V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku dětí. Předškoláci, děti s OŠD, nebo s IVP mají doplňkový program, který začíná zpravidla po odpočinku. Po obědě všichni dodržujeme každodenní klidový režim, který trvá minimálně 0,5 hodiny. Děti mohou jen odpočívat s hračkou na lehátku, nepřevlékají se do pyžamek, k odpočinku je využívána relaxační hudba a pravidelný každodenní poslech četby pohádek. Pro předškoláky je od 13:15 možnost návštěvy kroužků (keramika), od 15.hod EDU a od 16.hod i pro děti mladší kroužek Zpívánky a Kuchtík.

3.3 Psychosociální podmínky

Seznámení s prostředím mateřské školy a s pravidly chování v mateřské škole je v adaptačním období a v průběhu celého školního roku věnován dostatek času, aby děti zažívaly pocity přijetí, bezpečí a jistoty. Pedagogové respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování. Děti nejsou neúměrně zatěžovány. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Všechny děti mají stejná práva, možnosti, ale i povinnosti. Nikdo není zvýhodňován ani neznevýhodňován. Volnost dětí je dána jejich pravidly, které si děti samy vytváří dle dané situace za podpory pedagogů. Ve třídách jsou respektována vztahová pravidla. Příznivé klima posilujeme různými rituály, již zažité doplňovat dalšími a obohacovat tak týmový život dětského kolektivu (přivítání, společné popřání hezkého dne, oslavy narozenin, komunitní kruh, školní oslavy, sportovní dny, výlety, účast na kulturních obecních akcích, loučení s předškoláky, škola nanečisto, výstavy, návštěva knihovny...vše co tvoří tradice života školy, obce a je konáno společně s rodiči.

Pedagog je dětem partnerem, oporou, rádce a průvodcem. Snaží se o partnerskou komunikaci s dětmi, tak, aby to všem bylo příjemné, navozuje vzájemný vztah důvěry a spolupráce. U dětí podporujeme radost z prožitku, učíme je pracovat samostatně, ale i ve skupině. Klademe důraz na proces, ne na výsledek, eliminujeme soutěživost.

Podmínky bezpečného prostředí, akceptace dítěte s žádoucí trpělivostí, pochopením pro jeho specifické potřeby, zvláštnosti a zájmy, příznivé klima školy tvoří všichni zúčastnění – učitelky, učitelé, provozní zaměstnanci, kuchařky, rodiče a v návaznosti i děti. Cílem je pohodová atmosféra a vzájemné pochopení všech zúčastněných. Velká pozornost je věnována adaptačnímu období, děti toto období mohou prožít po dohodě s učiteli v přítomnosti rodiče nebo jiného blízkého příbuzného.

3.4 Organizace chodu

Provozní doba mateřské školy je do 7.00 - 17.00 hodin. Počet dětí v jednotlivých třídách je 25. Na detašovaném pracovišti jU Váhy 1000 je zapsáno 20 dětí. Na detašovaném pracovišti U Váhy 1001 je zapsáno 25 dětí. Provoz mateřské školy o prázdninách je organizován po souhlasu se zřizovatelem. Zpravidla se uskutečňuje prvních čtrnáct dní v červenci.

V mateřské škole je zajištěn pravidelný denní řád, kdy jsou respektovány individuální potřeby dětí. Denní program je dostatečně pružný tak, aby docházelo k uspokojování potřeb dětí a bylo možné reagovat na vzniklou aktuální situaci.

Děti podněcujeme k vlastní aktivitě, mají dostatek času i prostoru pro hru, tvoření a experimentování. Podnětným prostředím jsou vytvářeny vhodné podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti dětí. Je dbáno na soukromí dítěte, na potřebné zázemí, klid a bezpečí. Děti mají možnost si činnost samy zvolit, tím jsou vedeny k samostatnosti a zodpovědnosti. Zvolenou činnost si v rámci svých schopností a dovedností dokončí a následně po sobě uklidí. Realizace činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Při plánování vzdělávací nabídky vycházejí pedagogové z Gardnerovy teorie mnohačetných inteligencí. Tvorba třídních vzdělávacích plánů je v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Denně je zařazován dostatečný pobyt venku a doba odpočinku, která vychází z individuálních potřeb dětí.

Neustále pracujeme na budování podnětného prostředí, aby každé dítě mělo příležitost tvořivým, kreativním a spontánním přístupem maximálně rozvíjet svůj potenciál.

3.5 Řízení mateřské školy

Organizační řád, směrnice a pravidla firemní kultury vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy. Oblast lidských zdrojů, je v organizaci považována za klíčovou. Velký důraz je kladen na týmovou spolupráci, vzájemnou spolupráci, komunikaci, respektování profesní odlišnosti a vytváření prostředí důvěry, otevřenosti a přátelství. Ředitelka školy vytváří prostor pro spoluúčast při řízení všech zaměstnanců, názor a myšlenka každého je přijímána, všichni mají spolurozhodující hlas a mají možnost podílet se aktivně na dění v MŠ. Organizuje pravidelné pedagogické rady. Organizovány jsou pravidelné sdílené porady pedagogických zaměstnanců. Ředitelka a zástupkyně vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, pozitivně hodnotí jednotlivé dílčí úspěchy, vytváří poradenskou, podporující činnost a tím motivuje ke kvalitě vykonávané práce a spokojenosti. V týmu pracujeme s kritickou zpětnou vazbou. Je důležité pojmenovat si dílčí procesy, sdílet svoje připomínky, obavy, názory a vnímat je jako příležitosti ke zlepšení. Provozní zaměstnanci si organizují porady podle svých potřeb. Snažíme se pracovat společně, domlouvat se, kooperovat, podporujeme týmovou práci. Za klíčové považujeme kvalitní spolupráci, respektující komunikaci a kooperaci všech zaměstnanců školy. Propojujeme pedagogické i nepedagogické pracovníky pořádáním společných akcí a školení (oslavy, večeře, teambuildingové výjezdy, semináře zaměřené na osobnostně – sociální rozvoj, a jiné). Ředitelka považuje za velmi důležité, aby se všichni zaměstnanci cítili v bezpečném a respektujícím prostředí. Po vzájemné domluvě má každý zaměstnanec školy k užívání firemní oblečení, kterým, mimo jiné, vyjadřujeme pospolitost. Ke spolupráci zveme všechny rodiče, podle plánovaných akcí a akcí iniciovaných rodiči. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, se Základní školou Šestajovice, s Policií, s PPP pro Prahu – východ, knihovnou a dalšími organizacemi.

V únoru 2019 bylo založeno při Mateřské škole Centrum kolegiální podpory (CKP). Tento projekt je pod záštitou společnosti Step by Step. Jednou měsíčně jsou ve škole organizována sdílená setkání pedagogů z regionu Praha a Středočeského kraje. Pedagogové sdílejí svoje zkušenosti na určitá témata. V listopadu 2019 organizovala škola „Rotující Centrum kolegiální podpory“. Mateřskou školu navštívili zástupci všech Center kolegiální podpory z celé České republiky. V září 2021 bylo Centrum kolegiální podpory (CKP) nahrazeno Centrem Začít spolu (ZaS centrem), které je místem poskytujícím odborné zázemí pro podporu a profesní rozvoj pedagogů, sdílení a společné učení. ZaS centrum pomáhá školám při realizaci programu Začít spolu a přibližuje program učitelům, dětem i rodičům. Posláním centra je propojovat partnery ve vzdělávání, poskytovat odborné zázemí, zapojit rodiče, podpořit wellbeing dětí a vyučujících a dlouhodobě spolupracovat na zvyšování kvality vzdělávání v regionu. Nabídka služeb vychází z programu Začít spolu a jeho základních principů.

V září 2021 bylo Založeno Sdílené logopedické centrum, které slouží klientům s poruchou komunikační schopnosti. Toto centrum sdílíme se Základní školou.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

Pedagogický tým školy není plně kvalifikovaný. Někteří pedagogové si svoji odbornou kvalifikaci získávají studiem na SŠ nebo VŠ. Další vzdělávání pedagogů probíhá celoročně efektivní a smysluplnou formou. Škola získala v letech 2018-2020 dotaci OP VVV z evropských strukturálních fondů, kterou z velké části využila na další vzdělávání pedagogů, na osobnostně - sociální rozvoj všech zaměstnanců školy a na posílení týmu o personální šablonu školního asistenta. Od prosince 2020 získala škola další dotaci ze stejného operačního výzkumu. Získané prostředky budou mimo jiné využity na zahraniční stáže pedagogů školy.

Škola prochází intenzivní mentorskou činností, která byla zahájena v září 2018. Mentorkami školy jsou Bc. Diana Roubová, metodička Step by Step a Mgr. Petra Balcarová, metodička Steb by Step. Tato intenzivní metodická činnost byla zahájena z důvodu přechodu školy z běžného programu na program Začít spolu. Mentoring vytváří poradenskou profesní činnost a je v době implementace změn velkou oporou pro celý tým. Jednou ročně se celý tým MŠ účastní semináře se zaměřením na osobnostně - sociální rozvoj lektorovaný Mgr. Julianou Gardošovou.

Od roku 2020 je pět pedagogů zapojeno do dvouletého projektu Dobrý začátek od organizace Schola Empirica, který se zaměřuje na emoční a sociální rozvoj dětí, na třídní klima a na vytváření pravidel.

Při vzdělávání dětí se speciální vzdělávací potřebou úzce spolupracujeme s odborníky. Ve třídách s těmito dětmi tým posilují asistenti pedagoga. V případě potřeby a podle aktuálních podmínek jsou pedagogové podporováni v proškolení konkrétní problematiky daného dítěte se speciální vzdělávací potřebou.

Ředitelka maximálně podporuje profesionalizaci celého týmu včetně sebe, pružně reaguje na požadavky a poptávku pedagogů, rodičů a společnosti. Každá iniciativa, inovace a aktivita je vítána a je podporována. Klíčová je průběžná práce na osobnostně sociálním rozvoji, respektujícím přístupu a komunikaci každého z nás.

3.7 Spoluúčast rodičů

Spolupráce a komunikace s rodiči je pro vytváření dobrého klima školy velmi důležitá a podstatná. Respektujeme primární a nezastupitelnou roli rodiny při výchově dětí. Velký důraz klademe na úzkou spolupráci v adaptačním období. Rodičům nabízíme adaptační dotazník a možnost pobýt

v mateřské škole podle potřeb dítěte. Budování důvěry, přátelství, otevřenosti a bezpečného, respektujícího vztahu je při zahájení docházky dítěte v mateřské škole velmi důležité. Při plánování integrovaných vzdělávacích bloků je dán prostor pro aktivní zapojení rodičů do daného probíraného tématu. Rodiče se mohou účastnit výuky po dohodě s pedagogy. Ve vztahu mezi rodinou a pedagogy se snažíme o vzájemnou důvěru, otevřenost, vstřícnost a porozumění. Spolupráce funguje na základě partnerství. Podporujeme rodinnou výchovu, v případě pomoci, poradenství nabízíme zapůjčení odborné literatury z knihovny školy.

Snažíme se o dostatek informací pro rodiče o probíhajícím předškolním vzdělávání v různých formách (vývěska, nástěnky, webové stránky, třídní e-maily, konzultační hodiny o dětech...). Pro rodiče organizujeme zajímavé přednášky z oblasti psychologie a výchovy dítěte a nebo na témata podle potřeb rodičů.

Informovanost rodičů a veřejnosti je pro nás velmi důležitá. Prezентujeme program a akce naší školy v obecním měsíčníku Dostavník. Naše webové stránky vždy obsahují aktuální zprávy o tom, jaké akce organizujeme a v jakých termínech. Velmi dobře a efektivně fungují třídní e-maily. Z důvodu dálkového způsobu vzdělávání si jednotlivé třídy po dohodě s rodiči založily uzavřené facebookové skupiny.

V kalendáři našich akcí jsou jak třídní akce, tak akce celoškolní. Pro rodiče a děti organizujeme tvořivé dílničky (Halloweenská, Vánoční, Velikonoční), setkávání s rodiči (vánoční, jarní), spolupodílíme se na akci karneval, kterou pořádají maminky naší školky pro děti MŠ a ZŠ v obecní tělocvičně. V předešlých letech se nám velmi osvědčila brigáda s rodiči na školní zahradě. Spolupodílíme se na obecních akcích (Vítání občánků, Rozsvícení vánočního stromu). Spolupracujeme se Základní školou Šestajovice (Strašidelná zahrada, návštěva 1. tříd).

Pro každodenní ulehčení vstupu dětí a rodičů do MŠ je v každé třídě připravený Ranní úkol. Tímto se snažíme zároveň získávat rodiče ke spolupráci, vést je k tomu, aby si ranní program rozvrhli tak, aby své děti do MŠ nepřiváděli ve stresu a spěchu. Úkol je tematicky zaměřený na právě probírané téma. Rodiče tak mají možnost zjistit právě probírané téma, znalosti dítěte k tématu a mají možnost se zapojit do aktuální vzdělávací nabídky.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vytváření podmínek pro vzdělávání dětí se speciální vzdělávací potřebou se řídíme školským zákonem a vyhláškou č.27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Za velmi důležitou považujeme komunikaci a spolupráci s rodinou a to ideálně již před zahájením docházky dítěte. Spolupracujeme s odborníky (PPP, SPC, Logopedická péče a další) nebo s dalšími institucemi podle konkrétních potřeb dítěte. Při nástupu dítěte do MŠ se snažíme o

vytvoření co nejlepších podmínek pro dítě, aby jeho integrace, adaptace a vzdělávání bylo pro dítě smysluplné a efektivní. Ve třídě se spolu s ostatními dětmi a jejich rodiči snažíme o maximální podporu a pomoc dítěti a jeho rodině. V oblasti vzdělávání se řídíme doporučeními PPP a SPC, popřípadě dalších odborníků. V rámci dalšího vzdělávání si zvyšujeme odbornost v konkrétní problematice dítěte. V průběhu vzdělávání uplatňujeme principy diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání. V případě potřeby pořizujeme speciální učební pomůcky, abychom zajistili a podpořili konkrétní vzdělávací potřebu, kterou je potřeba u dítěte rozvíjet.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Dítě, které vykazuje známky nadání, musí být dále podporováno. Mateřská škola spolupracuje s SPC, PPP, Menzou, popřípadě dalšími institucemi. Důležitá v podpoře nadání dítěte je spolupráce s jeho rodinou. Pedagogové si prohlubují znalosti a dovednosti v konkrétní oblasti nadání dítěte. Podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet. Při vzdělávání uplatňují diferenciaci, například při zadávání specifických úkolů dítěti, v přístupu. Škola se řídí odbornými doporučeními a zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory (Příloha č. 1 k vyhlášce č.27/2016 Sb.). Škola zajišťuje specifické didaktické podmínky a vytváří konkrétní podnětné prostředí nastavené na potřeby dítěte.

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Mateřská škola je vybavena přiměřeným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti.

MŠ je z důvodu heterogenního složení tříd pro dvouleté děti vybavena zavřenými a dostatečně zabezpečenými skřínkami k ukládání hraček a pomůckami. Tím je zajištěna bezpečnost dětí a předkládání přiměřeného množství podnětů pro tyto děti.

Ve třídách jsou nastavena dětem srozumitelná pravidla pro používání a ukládání hraček a pomůcek.

Prostředí je upraveno tak, aby poskytovalo dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, umožňovalo variabilitu v uspořádání prostoru a zabezpečovalo možnost naplnění potřeby průběžného odpočinku.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte.

Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.

Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty, například plyšák, na kterého je zvyklé.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Děti nejsou přetěžovány, je respektována kratší doba soustředění. Při vzdělávacích aktivitách převažuje spontánní hra a pohybové aktivity.

Učitel uplatňuje k dítěti laskavě důsledný přístup, dítě pozitivně přijímá.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

4 Organizace vzdělávání

Hodnocení kapitoly: Organizace vzdělávání

Formální kontrola		V souladu
Věcné hodnocení		V souladu
Komentář školy		

Druh provozu školy: Celodenní

Počet tříd včetně bližší charakteristiky:

Mateřská škola má v celodenním provozu celkem šest tříd. Čtyři třídy na hlavní budově MŠ mají kapacitu 25 dětí na třídu. Detašovaná třída nad tělocvičnou má kapacitu 20 dětí. Druhé detašované pracoviště má kapacitu 25 dětí.

MŠ pracuje v programu Začít spolu. Třídy jsou rozdělené na Centra aktivit. Děti mají možnost využívat prostory třídy a šatny, popřípadě spojovací chodby s koupelnou v rámci práce v Centrech aktivit. Děti se pohybují v dalších prostorách, které jsou přidruženy k třídám po dohodě s pedagogem a za předem domluvených pravidel. Pravidla jsou tvořena spolu s dětmi v rámci adaptačního integrovaného bloku. Pravidla jsou vylepena po celém protoru školy a během roku jsou v případě potřeby aktuálně doplňována. Děti se učí společnému soužití, zodpovědnosti, respektu a toleranci.

Pravidla pro zařazování do jednotlivých tříd:

Třídy jsou věkově smíšené, dochází do nich děti ve věku 3-6 let. Při zařazování sourozenců do jedné třídy zohledňujeme přání rodičů. Věkově smíšené třídy podporují samovzdělávání a rozvíjejí prosociální dovednosti:

- mladší děti chtějí dělat to, co dělají starší,
- starší děti jsou také inspirovány mladšími (stávají se velmi zdatnými v aktivitách, kterými by se s vrstevníky nezabývaly)
- starší děti jsou vynikající pomocníci a rádci
- starší děti jsou vynikající učitelé mladších
- starší děti si rozšiřují své vlastní vědomosti prostřednictvím vysvětlování

- starší děti si prostřednictvím pomáháním mladším vyvinou soucit a pečovatelské schopnosti

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě:

Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den v každé třídě minimálně v rozsahu dvou a půl hodin.

Výčet činností, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů v každé třídě:

- při pobytu venku
- při akcích pořádaných mimo budovu mateřské školy
- při vyšším počtu dětí nad povolený limit na jednu učitelku/učitele
- na slavnostních akcích, na akcích pořádaných s rodiči atd.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy:

Zápis k předškolnímu vzdělávání od následujícího školního roku se koná v období od 2. května do 16. května. Termín a místo zápisu stanoví ředitelka mateřské školy v dohodě se zřizovatelem a zveřejní je na webových stránkách a vývěsce mateřské školy.

Kritéria pro přijetí stanoví ředitelka školy každý rok před zápisem, jsou veřejná a v souladu se:

- zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším a jiném vzdělávání,
- vyhláškou č. 43/2006 Sb.,
- souborem pedagogicko - organizačních informací pro mateřské školy, základní školy, střední školy, konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky a školská zařízení na školní rok 2016/2017 - Čj.: MSMT - 7896/2016 -3
- podmínkou přijetí dítěte je trvalé bydliště dítěte v obci Šestajovice
- věk dítěte (v případě nedostatečné kapacity jsou děti řazeny podle věku od nejstaršího)

Zákonný zástupce podává u zápisu žádost o přijetí dítěte a další povinné dokumenty. Dítě lze přijmout i v průběhu školního roku, pokud to umožňuje kapacita mateřské školy.

Popis pravidel organizace individuálního vzdělávání:

Individuální vzdělávání je forma vzdělávání, která se uskutečňuje bez pravidelné docházky dítěte do mateřské školy. Zákonný zástupce se s dítětem zúčastní ověření dovedností, které je organizováno jednou ročně.

- zákonný zástupce dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné, může pro dítě v odůvodněném případě zvolit individuální vzdělávání
- zákonný zástupce je povinen toto oznámení učinit nejpozději 3 měsíce před začátkem školního roku, tedy do konce května předešlého školního roku,
- dítě může být vzděláváno doma zákonným zástupcem, jinou osobou, může navštěvovat jiné zařízení, než je MŠ,
- MŠ Šestajovice sdělí zákonným zástupcům, v jakých oblastech dle vymezení v Rámcovém plánu předškolního vzdělávání je potřeba dítě rozvíjet,
- zákonný zástupce dle doporučení MŠ musí při individuálním vzdělávání shromažďovat o vzdělávání podklady, které předloží v MŠ Šestajovice při povinném ověření dovedností,
- zákonný zástupce se zúčastní s dítětem ověření dovedností v MŠ Šestajovice ve stanoveném termínu termínu, který se zpravidla uskutečňuje poslední pátek v měsíci listopadu v době 8–12 h. nebo v náhradním termínu, který je stanoven na první pátek v měsíci prosinci v době 8–12 hod.,
- MŠ ověří úroveň osvojených dovedností v jednotlivých oblastech formou didaktických her,
- pokud zákonný zástupce dítěte nezajistí účast dítěte u ověření, a to ani v náhradním termínu (ukončí ředitel školy; odvolání proti rozhodnutí ředitele MŠ o ukončení IVZ nemá odkladný účinek; dítě nelze opětovně individuálně vzdělávat), dítě zahájí pravidelnou denní docházku,
- IVZ může ukončit zákonný zástupce na základě žádosti o pravidelnou denní docházku do MŠ a její následnou realizaci,
- v době individuálního vzdělávání je dítě zapsáno v MŠ, ale nemá nárok na účast na akcích školy ani na stravě,
- oznámení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání dítěte musí obsahovat: jméno, případně jména, příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte, uvedení období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno, důvody pro individuální vzdělávání (formulář tohoto oznámení je dostupný na webu MŠ anebo je k vyzvednutí v MŠ).

5 Charakteristika vzdělávacího programu

Hodnocení kapitoly: Charakteristika vzdělávacího programu

Formální kontrola	V souladu
Věcné hodnocení	V souladu
Komentář školy	

5.1 Zaměření školy

Mateřská škola vzdělává děti v programu “ZAČÍT SPOLU”. Program Začít spolu je plně v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Demokratické, humanistické principy a osobnostní pojetí dítěte jsou základními kameny obecných východisek programu Začít spolu. V ČR je program realizován od roku 1994 a je zaštiťován mezinárodní asociací ISSA (International Step by Step Association). V roce 2004 byly principy programu Začít spolu akceptovány a zahrnuty do Školního zákona a Rámcového programu předškolního vzdělávání. Program Začít spolu, stejně jako Rámcový program pro předškolní vzdělávání, klade důraz na osobnostně rozvíjející model. Podstata tohoto modelu spočívá v přijetí dítěte jako jedinečné osobnosti, na kterou je pohlíženo bez předsudků o jeho schopnostech a předpokladech. Vlivem bezpečného, respektujícího a důvěryhodného prostředí, které mateřská škola vytváří, má každé dítě šanci v sobě objevit to, co potřebuje rozvinout. Programem Začít spolu zohledňujeme individualitu a jedinečnost každé lidské bytosti, s cílem co nejefektivnější výuky.

Usilujeme o maximální rozvoj osobnosti dítěte. Rozvíjení vlastních zájmů, prožívání kladných emocí a získávání pozitivního vztahu k celoživotnímu vzdělávání. Každé dítě se učí nést odpovědnost, učí se toleranci k druhým a vytváří si zdravé sebepojetí. Cílem pedagogického procesu je dosáhnout vysokého stupně samostatnosti dětí, individuální získávání kompetencí, které budou schopné uplatňovat v dalším životě a vzdělávání. Za důležitou oblast vzdělávání a výchovy považujeme rozvoj emočních a sociálních kompetencí. V rámci dílčích projektů, příběhů z knih, modelových situací, kooperace, dramatického ztvárnění usilujeme o rozvoj vnitřních kvalit osobnosti dětí. Toho dále dosahujeme vytvářením třídních pravidel a vyváženým uspořádáním frontálních, skupinových a individuálních činností. Ve výuce střídáme různé metody a formy práce, jako například kooperativní učení, prožitkové učení, integrované učení hrou a činnostmi. Značné

efektivitu dosahujeme podporou učení se dětí navzájem od sebe, čehož dosahujeme vytvořením Center aktivit a vytvořením heterogenních tříd (*“stejnost vytváří soupeřivost, rozdílnost vytváří spolupráci”*). Součástí sociálního a emočního vývoje je schopnost sebehodnocení. K tomu využíváme zejména hodnotícího kruhu, který je organizován po skončení nepřímo řízených činností v Centrech aktivit. Sebehodnocení je také součástí komunitních kruhů, kde děti vyjadřují svoje pocity, přání a hodnotí práci a spolupráci svých spolužáků.

Při rozvoji inteligence dítěte vycházíme z Teorie mnohačetných inteligencí Howarda Gardnera, která spočívá ve svobodné volbě výběru typu činnosti odpovídající schopnostem dítěte. Každá z těchto inteligencí (jazyková, hudební, matematicko – logická, prostorová, tělesně – pohybová, interpersonální, intrapersonální, přírodovědná) je ovlivnitelná socializací v určitém kulturním prostředí, ale lze ji nárůstově ovlivňovat speciální vzdělávací nabídkou. Toho dosahujeme pestrou a smysluplnou nabídkou činností v jednotlivých centrech aktivit, do kterých je uspořádána třída a herna a také tím, že si děti samy volí činnost, kterou chtějí dělat. Činnosti jsou každý den obměňovány a plánovány tak, aby děti motivovaly a stimulovaly ke hře k proaktivnosti a k zodpovědné práci. Program jednoznačně upřednostňuje a podporuje svým věcným uspořádáním a podnětnou nabídkou skupinové kooperativní činnosti, při nichž se děti vzdělávají různými metodami a způsoby. Mají příležitosti a možnosti učit se způsobem, který vyhovuje jejich individuálním potřebám, mají prostor k sebevyjádření a k sebehodnocení.

Dětem nabízíme činnosti v prostorách školy, ale i na školní zahradě, okolním lese, kde mají možnost volného pohybu. Rozvíjí hrubou motoriku, orientaci v prostoru a lokomoční schopnosti. Díky přírodním jevům a přirozeným změnám v přírodě přijímají nové zkušenosti a dovednosti. Na zahradě se formou přímého prožitku, kde pracují, zkoumají a pozorují, učí pečovat o přírodu a budují si proenvironmentální přístup.

Za velmi podstatnou považujeme spolupráci s rodinou, čímž mimo jiné naplňujeme záměry Rámcového vzdělávacího program pro předškolní vzdělávání. Rodinám nabízíme různou formu spolupráce, jednou z nich je ranní úkol, který je každý den připraven ve třídě/v šatně. Ranní úkol má jednoduché zadání, které souvisí s právě probíraným tématem. Rodiče dětem přečtou úkol a společnými silami jej plní. Ranním úkolem se snažíme rodičům přiblížit dění v MŠ, získávat je pro spolupráci a zároveň usnadnit dětem ranní příchod. Pravidelně pořádáme akce pro rodiče s dětmi, organizujeme třídní schůzky, kde se rodiče mají možnost setkat se svými pedagogy, nabízíme individuální konzultace. Pedagogové vedou každému dítěti portfolio, kde zaznamenávají jeho pokroky, ukládají zde kresby a pracovní listy. Pedagogové s rodiči hovoří o pokrocích dítěte a vzájemně si vyměňují informace. Rodič může kdykoliv požádat o nahlédnutí do portfolio svého dítěte. Ve třídě, v šatně a na webu školy je zpřístupněn školní Vzdělávací program, který obsahuje veškeré informace k režimu dne, k organizaci výchovy a vzdělávání dětí.

5.2 Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

Hlavní záměry:

- důraz na individuální přístup ke každému dítěti,
- vedení dětí k samostatnému rozhodování - k volbě a odpovědnosti,
- rozvíjení schopností, znalostí a dovedností dětí prostřednictvím plánované činnosti, Center aktivit a pozorování,
- důraz na účast rodiny.

Cíle programu Začít spolu naplňují v plném rozsahu cíle Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání:

- být adaptabilní na změny, učit se je aktivně přijímat a vyrovnávat se s nimi,
- učit se kriticky myslet, rozpoznávat problémy a řešit je,
- umět si vybírat a nést za svou volbu odpovědnost,
- myslet kreativně, využívat představivost a fantazii,
- projevovat iniciativu a odpovědnost vůči společenství, zemi a prostředí,
- vytvářet si zdravé životní návyky a postoje.

5.3 Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání:

Vzdělávání dětí probíhá v MŠ v průběhu celého dne a to přirozeně a ve všech činnostech. Vzájemně propojujeme spontánní i řízené aktivity a to tak, abychom přihlíželi k fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám a možnostem dětí. Využíváme metody situačního, prožitkového a kooperativního učení hrou a činnostmi dětí, které vychází z pozorování a jsou založeny na přímých zážitcích dětí.

Při vzdělávání uplatňujeme konstruktivistický třífázový model E-U-R:

- Evokace - navození tématu a shrnutí všech dosavadních poznatků dětí o tématu.
- Uvědomění - prohloubení a pochopení svých poznatků na základě činností.
- Reflexe - znovu si uvědomění poznatků o tématu, na kterých mohou dále stavět.

Metody vzdělávání:

Pracujeme s výukovými asociačními metodami (Brainstorming, Myšlenkové mapy, Diskuse, Posílání předmětu, Dramatická hra....).

Didakticky cílené činnosti, ve kterých pedagog s dítětem naplňuje konkrétní cíle probíhají formou záměrného a spontánního učení. Tento typ učení je založen na aktivní účasti dětí, na smyslovém vnímání, prožitkovém a situačním učení. Pedagog se stává průvodcem dítěte na jeho cestě za poznáním, probouzí aktivní zájem, chuť objevovat, bádát, naslouchá dětem. Pedagog klade otevřené otázky, které pomáhají rozvíjet myšlení a učení. Základním stavebním kamenem vzdělávání jsou integrované bloky, které nabízejí vzdělávací obsah v přirozených souvislostech a vztazích. Cílem vzdělávání je, aby děti dostaly příležitost opustit naivní prekoncepty a mohly je rekonstruovat tak, aby byly v lepším souladu s realitou.

5.4 Zajištění vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP:

Škola se řídí školským zákonem a vyhláškou č.27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Ve všech oblastech je uplatňován princip diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání. V případě potřeby si pedagogové prohlubují vzdělávání externími kurzy zaměřenými na speciální pedagogiku.

1.stupeň podpůrných opatření

Podpůrná opatření se dle pedagogické, finanční a organizační náročnosti dělí do pěti stupňů. První stupeň si vypracovává MŠ bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a vypracovává individuální vzdělávací plán (IVP) nebo Plán pedagogické podpory (PLPP).

2.-5.stupeň podpůrných opatření

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně MŠ poskytuje bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského zařízení. V případě potvrzeného zařazení do druhého až pátého stupně podpůrného opatření – vycházet z vyhlášky č.27/2016 Sb.,

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení IVP:

1. Depistáž dětí s potřebou podpůrných opatření na základě pedagogické diagnostiky.
2. IVP/PLPP zpracovává škola na základě spolupráce a konzultací pedagogů.
3. IVP je závazný dokument, vychází ze ŠVP a je součástí dokumentace dítěte ve školní matrice.
4. IVP je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte.
5. IVP může být doplňován a upravován v průběhu celého školního roku podle potřeb dítěte.
6. Škola seznámí s IVP všechny pedagogy a současně zákonného zástupce dítěte, který tuto skutečnost potvrdí svým podpisem
7. Vyhodnocení IVP/PLPP – průběžné, nejpozději po 3 měsících
8. Dle dosažených výsledků – pokračování ve stávajícím režimu, v případě, kdy se IVP/PLPP zdá neúčinný – doporučení zákonným zástupcům vyšetření ve ŠPZ

Pravidla pro zapojení další subjektů:

Škola kontaktuje a spolupracuje s SPC, PPP, případně s dalšími organizacemi podle konkrétních vzdělávacích potřeb dětí. Po dohodě se zákonnými zástupci domlouvá a organizuje návštěvy speciálních pedagogů a psychologů v mateřské škole. V případě potřeby oslovuje sponzory s cílem získání finančně náročných potřeb speciálně - pedagogické péče.

Zodpovědné osoby:

Zodpovědnou osobou za systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti nadané je ředitelka mateřské školy.

Ředitelka školy pověřuje učitele sestavením PLPP, IVP a komunikací se zákonnými zástupci.

Přehled předmětů speciálně pedagogické péče:

Předměty speciálně pedagogické péče jsou uvedeny v Příloze č.1 vyhlášky č.27/2016 Sb. Škola poskytuje podpůrné opatření konkrétnímu dítěti podle této vyhlášky a pokynů uvedenými v doporučení školského poradenského zařízení. V případě personální podpory školy je ve škole zřízena pozice asistenta pedagoga.

5.5 Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Předškolní vzdělávání se organizuje pro děti ve věku od 2 do zpravidla 6 let (Školský zákon §34, odst.1). Dítě mladší 3 let nemá na přijetí do mateřské školy právní nárok. V případě, že se přijaté dvouleté děti budou v mateřské škole vzdělávat, musí se pro zajištění kvalitních podmínek pro vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let přijmout opatření týkajících se hygienických, prostorových i materiálních podmínek, včetně přizpůsobení organizace vzdělávání. Organizace a provoz MŠ musí být zajištěn v souladu s platnými právními předpisy. Vzdělávání dvouletých dětí je v souladu s aktuálním RVP PV (Praha leden 2017). Pedagogové přizpůsobují výuku vývojovým specifikám, individuálním potřebám, zájmům a možnostem těchto dětí. Je umožněn individuálně přizpůsobený adaptační program, dostatek času na veškeré aktivity včetně převlékání a stravování. Je zajištěn stálý pravidelný režim, dostatek emoční podpory, zajištění pocitu bezpečí, přiměřeně podnětné prostředí a činnosti, více individuální péče, srozumitelná pravidla. V průběhu režimu dne je ponechán co největší prostor pro volnou hru a pohybové aktivity

Ve vzdělávání dětí mladších tří let převládají spontánní činnosti nad řízenými. Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činností. V plné míře akceptujeme vývojová specifika. Při plánování vzdělávací nabídky pro děti mladší tří let vycházíme z jednoduchých principů:

- jednoduchost,
- časová nenáročnost,
- známé prostředí a nejbližší okolí,
- smysluplnost a podnětnost,
- dostatek prostoru a času pro volný pohyb a hru dítěte.

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let využíváme tyto metody práce :

- situační učení,
- spontánní sociální učení (nápodobá, námětová hra),
- prožitkové učení,
- učení hrou a činnostmi.

6 Vzdělávací obsah

Hodnocení kapitoly: Vzdělávací obsah

Formální kontrola		V souladu
Věcné hodnocení		V souladu
Komentář školy		

6.1 Integrované bloky

6.1.1 Ostrov Přátelství a Důvěry

Název integrovaného bloku	Ostrov Přátelství a Důvěry
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem integrovaného bloku je v interpersonální oblasti podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Činnostní charakter integrovaného bloku: sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy, společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření, kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách, společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému, aktivity podporující sbližování dětí, aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.), hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého, činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě, hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci mu, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod. Příklady motivačních témat: Já jsem...a kdo jsi ty?, Začneme spolu, chci se přátelit, Aby nám tu spolu dobře bylo, Dej mi pět, Paleček a jeho kamarádi, Kamarádi nad zlato, Bude tady velký balón, chystej se na

Název integrovaného bloku	Ostrov Přátelství a Důvěry
	karneval!, Až vyrostu budu aneb poznáváme profese a řemesla, Já a moje rodina

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
se dokáže ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy	rozvoj schopnosti sebeovládání	zorganizovat hru respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti
	rozvoj kooperativních dovedností	dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla spolupracovat s ostatními

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	utvořit si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách, co je v souladu s nimi a co proti nim a ve vývojově odpovídajících situacích se podle této představy chovat (doma, v mateřské škole i na veřejnosti)
		zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod. chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči učit se nová slova a aktivně je používat (ptát se na slova, kterým nerozumí)
	poznávání jiných kultur	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)	vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	apod.)	slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.) respektovat potřeby jiného dítěte, dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky, rozdělit si úkol s jiným dítětem apod. porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	spolupracovat s ostatními začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí) adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu) a spoluvytvářet v tomto společenství prostředí pohody
si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
		pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat
		uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
		uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého (obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou
		uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je

6.1.2 Ostrov Emocí a Sebepoznávání

Název integrovaného bloku	Ostrov Emocí a Sebepoznávání
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem integrovaného bloku je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho citů i vůle , stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření. Povzbuzovat je v dalším rozvoji ,poznávání a učení.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Činnostní charakter IB: Jógová cvičení a pohádky(Lali jóga, Jóga pro děti -obrázkové karty) , imaginace s pohádkou, relaxační a dechová cvičení (Relaxační karty) , vyjadřování emocí prostřednictvím výtvarných, dramatických, pohybových činností, knihy o emocích -Co si počít se vztekem, Jak se cítím ,Děti a emoce, Ferda a jeho mouchy, masáže , Barevná příšerka - společenská hra, Prosociální činnosti (Raabe) Příklady motivačních témat: Školka a moje místo v ní, Poprvé ve školce, poprvé bez maminky(Flandil ve školce, Kamarádi nad zlato) Smolíček pacholíček, Náladové počasí, Ferda a jeho mouchy, Ledové království , Proč se tenhle drak mračí jako mrak? (práce s emocemi - rozeznat, pojmenovat) , S čerty mohou být i žerty (překlenutí strachů a obav z neznámého) , Kde jsou moje kořeny ,Dušičky- všichni moji blízcí, Jak jsem přišel na svět (vcítění, empatie, vztah k druhým, uvědomění si kam patřím) Travička zelená, to je moje potěšení (sounáležitost s přírodou) , Dárčky aneb dávat a dostávat(hodnoty)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	vyjádřit souhlas i nesouhlas, říci „ne“ v situacích, které to vyžadují (v ohrožujících, nebezpečných či neznámých situacích), odmítnout se podílet na nedovolených či zakázaných činnostech apod.
se učí svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat	rozvoj schopnosti sebeovládání	ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládat svoje city a přizpůsobovat jim své chování rozhodovat o svých činnostech

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		zorganizovat hru respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti dodržovat pravidla her a jiných činností, jednat spravedlivě, hrát fair
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.) těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat napsané své jméno
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.) mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
		zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	zachovávat správné držení těla
		uvědomovat si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišovat citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
		zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
	uvědomění si vlastního těla	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
		pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem
		ovládat dechové svalstvo, sladit pohyb se zpěvem

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí (soucit, radost, náklonnost), snažit se ovládat své afektivní chování (odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, tlumit vztek, zlost, agresivitu apod.) prožívat radost ze zvládnutého a poznatého
chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům	vytváření základů pro práci s informacemi	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi) přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
se učí s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
		vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení
		záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost
se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu	získání relativní citové samostatnosti	uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
		odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
		přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky

6.1.3 Ostrov Fantazie a Tradic

Název integrovaného bloku	Ostrov Fantazie a Tradic
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Blok Ostrov Fantazie a Tradic uvádí děti do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, dále do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění. Děti poznávají, že svět je rozmanitý, že v něm žijí různí lidé, kteří mají odlišnou kulturu. Prostřednictvím pohádek, pověstí a her je podněcována radost dětí z estetického vyjádření zážitků, z hudebních činností a citového vyjádření. Děti si osvojují potřebné dovednosti, návyky i postoje a mají možnost se aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

Název integrovaného bloku	Ostrov Fantazie a Tradic
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Činnostní charakter IB: Pohádky, Bajky, Umění (výtvarné, hudební, taneční), Kniha (literatura: fikce, fakt, poezie), Kultura: divadlo, muzikál, tanec, hudba. Exkurze do galerií, muzeí, ateliérů. Návštěva koncertu, baletu. Oslava tradic: Halloween, Svatá Lucie, Mikuláš a čert, Advent, Tři králové, Masopust, Morana, Velikonoce, Čarodějnice, Den matek/otců, Den Děti, Keramické tvoření, Tvořivé dílničky pro rodiče a děti Příklady motivačních témat: O Červené Karkulce, Kouzelná zahrada, Zahrajme si divadlo, Kniha je kamarád, Malý čtenář, Noc s Andersenem, Dýňová strašidla, Strašidelná zahrada, Otvírejte čerti vrata, Vánoční příběh, My Tři králové, O koťátku, které zapomnělo mňoukat

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči
		poznat a pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	chápat slovní vtip a humor
		popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
		sledovat a vyprávět příběh, pohádku
		naučit se zpaměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu apod.)
		porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat jej ve správných větách)
		domluvit se slovy i gesty, improvizovat
		vést rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se)
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	naučit se nazpaměť krátké texty, úmyslně si zapamatovat a vybavit řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ záměrně se soustředit na činnost a udržet pozornost vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad přirozeně a bez zábran komunikovat s druhým dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství
		projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové,	

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	dramatické)	utvořit jednoduchý rým sluchově rozlišovat začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí	vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)
	poznávání jiných kultur	chápat, že všichni lidé (děti) mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný (jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí apod.), že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracovat s ostatními dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v mateřské škole, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.)
má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	vyjednávat s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluvit se na společném řešení (v jednoduchých situacích samostatně, jinak s pomocí)
		chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem, k dospělým i k dětem, bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění	rozvoj společenského i estetického vkusu	vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládat základní

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		hudební dovednosti vokální i instrumentální (zaspívat píseň, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji, sledovat a rozlišovat rytmus)
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte
	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání	zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
		těšit se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních i kulturních krás i setkávání se s uměním
chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevat	zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
		vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky (říci, co bylo zajímavé, co je zaujalo)
		uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
		vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	zacházet šetrně s vlastními i cizími pomůckami, hračkami, věcmi denní potřeby, s knížkami, s penězi apod.

6.1.4 Ostrov Přírody

Název integrovaného bloku	Ostrov Přírody
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí - počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu - a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte k životnímu prostředí.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Činnostní charakter IB: Doporučenými metodami práce je učení venku a badatelské učení. Příklady motivačních témat: Recyklujeme, Den Země, Roční období, Jak vodička teče od potůčku k řece, Kam utíkáš, kapko vody? Co je slunce? Jak roste strom, Eskymáci to jsou máci, Ententýky, dva špalíky, poletíme do Afriky, Jak se žilo v pravěku, Náš kamarád les, Život ve vajíčku.....

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat některá písmena a číslice, popř. slova rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
		chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	první, poslední apod.)
		nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
		postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí
		přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit
		vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího)
si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemí	všímat si změn a dění v nejbližším okolí
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi
		orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních	pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
		formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
		vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady,

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	(výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách popsat situaci (skutečnou, podle obrázku)
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma a v mateřské škole opakují, chovat se přiměřeně a bezpečně doma i na veřejnosti (na ulici, na hřišti, v obchodě, u lékaře apod.) uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách poznávání jiných kultur rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	mít povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé (všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje a že s těmito změnami je třeba v životě počítat), přizpůsobovat se běžně proměnlivým okolnostem doma i v mateřské škole
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	vyvinout volní úsilí, soustředit se na činnost a její dokončení vnímat, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíl, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		souvislosti mezi nimi)
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	popsat situaci (skutečnou, podle obrázku) formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat
užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	poznat některá písmena a číslice, popř. slova rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všímat si (nového, změněného, chybějícího) řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	vytváření základů pro práci s informacemi	projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon
ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.) rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všímat si nepořádků a škod, upozornit na ně mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat	představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů, z přírodnin aj.)
	rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit příroduv okolí, živé tvory apod.)
		mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
		zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)
		ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)

6.1.5 Ostrov Bezpečí

Název integrovaného bloku	Ostrov Bezpečí
Oblast	Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět
Charakteristika integrovaného bloku	Záměrem bloku je osvojit si poznatky o těle a zdraví. Seznámit se s dovednostmi, které jsou důležité k podpoře zdraví, bezpečí a osobní pohody. Získat povědomí o záchranných složkách, které pomáhají při mimořádných událostech /požáry, autonehody, úrazy, trestné činy, povodně.../. Rozvíjet u dětí přiměřené znalosti a postoje k ochraně zdraví a osobního bezpečí. Seznámit se se základními prvky první pomoci.
Návrhy dílčích témat pro realizaci	Činnostní charakter integrovaného bloku: vycházky do okolí mateřské školy, pozorování dopravního provozu, poznávání významu dopravních značek, světelných znamení, návštěva dopravního hřiště, návštěva složek integrovaného záchranného systému, „bezpečný den“, seznámení s bezpečným pohybem na ulici Příklady motivačních témat: Doktora se nebojíme, Jak vyhnat kazíka – zubní prevence, Přes silnici za ruku, V nemocnici, Hoří, hoří, hasiči jedu!, Zavoláme policii!, Záchranáři zachraňují životy, Moje tělo, Veselo je ve vzduchu, Učíme se chovat bezpečně a chránit si své zdraví

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.) zvládnout sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.) ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku (zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s nástroji, náčiním a materiálem, zacházet s grafickým a výtvarným

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		materiálem, např. s tužkami, barvami, nůžkami, papírem, modelovací hmotou, zacházet s jednoduchými hudebními nástroji apod.)
řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího) vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat domluvit se slovy i gesty, improvizovat vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách pojmenovat většinu toho, čím je obklopeno
	osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)	rozlišovat některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky, označení nebezpečí apod.) a porozumět jejich významu i jejich komunikativní funkci
projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost	rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, citění a prožívání	být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem
odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	respektovat předem vyjasněná a pochopená pravidla, přijímat vyjasněná a zdůvodněná povinnosti

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky)
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy	uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit (vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc)
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu	orientovat se bezpečně ve známém prostředí i v životě tohoto prostředí (doma, v budově mateřské školy, v blízkém okolí)
ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	poznat některá písmena a číslice, popř. slova sledovat očima zleva doprava
		chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok), orientovat se v prostoru i v rovině, částečně se orientovat v čase
rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit	vytváření základů pro práci s informacemi	řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“ nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného	postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí přemýšlet, vést jednoduché úvahy a to, o čem

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
	myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	přemýšlí a uvažuje, také vyjádřit chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat (porovnávat, uspořádávat a třídit soubory předmětů podle určitého pravidla, orientovat se v elementárním počtu cca do šesti, chápat číselnou řadu v rozsahu první desítky, poznat více, stejně, méně, první, poslední apod.)
dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)	rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	domluvit se slovy i gesty, improvizovat projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu, hudbu, sledovat divadlo, film, užívat telefon poznat některá písmena a číslice, popř. slova
se chová při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod. odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná navazovat kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, překonat stud, komunikovat s ním vhodným způsobem, respektovat ho
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná
má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	uvědomovat si svá práva ve vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad
chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování,	vytvoření povědomí o mezilidských morálních	uvědomovat si, že ne všichni lidé respektují

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování	hodnotách	pravidla chování, že se mohou chovat neočekávaně, proti pravidlům, a tím ohrožovat pohodu i bezpečí druhých; odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu), chránit se před ním a v rámci svých možností se bránit jeho důsledkům (vyhýbat se komunikaci s lidmi, kteří se takto chovají)
dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)	vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy
		mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a nářadím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
		zvládnout sebeobsahu, uplatňovat základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky (starat se o osobní hygienu, přijímat stravu a tekutinu, umět stolovat, postarat se o sebe a své osobní věci, oblékat se, svlékat, obouvat apod.)
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí; chovat se tak, aby v situacích pro dítě běžných a jemu známých neohrožovalo zdraví, bezpečí a pohodu svou ani druhých
		pojmenovat části těla, některé orgány (včetně pohlavních), znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho

Klíčové kompetence	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
		proměnách), znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem

6.2 Popis zpracování třídního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je rozdělen do pěti integrovaných bloků (IB). Všemi integrovanými bloky se prolíná svět očima dětí, který se přirozeně odehrává, jak uvnitř školy, tak mimo ni. Integrované bloky jsou ostrovy, které nejsou časově omezeny. Ostrovy jsou provázané a lze se na ně v rámci aktuálního prožívání, zaujetí dětí a vzdělávací nabídky vracet. Tyto integrované bloky jsou základem pro plánování Třídního vzdělávacího programu a společným východiskem pro práci pedagogů v rámci jednotlivých tříd. Pedagog se zamýšlí a volí dílčí cíle, na které plánuje nabídku činností. Všechny tyto činnosti musí vést k naplňování klíčových kompetencí. Vzdělávací obsah je na jednotlivých třídách upraven tak, aby odpovídal věkovým zvláštnostem, možnostem, zájmům a potřebám dětí z konkrétní třídy. Plány se tvoří průběžně.

7 Systém evaluace

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
Koncepce a rámec školy	Vytvoření pozitivního klima školy, wellbeing. Škola je vstřícná a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy.	dotazník pro pedagogy, rodiče	1x ročně	ředitelka, zástupkyně
Pedagogické vedení školy	Kvalitní řízení školy. Vedení školy aktivně řídí, pravidelně monitoruje a vyhodnocuje práci školy a přijímá účinná opatření.	dotazník	1x ročně	ředitelka
Kvalita pedagogického sboru	Respektující přístup. Pedagogové důsledně uplatňují při komunikaci s žáky, rodiči i kolegy vstřícný, respektující přístup.	SWOT	1x ročně	ředitelka, zástupkyně
Vzdělávání	Vzdělávací proces. Pedagogové systematicky promýšlejí a připravují výuku v souladu s vědomostními, dovednostními i postojovými cíli definovanými v kurikulárních dokumentech školy a potřebami žáků.	dotazník	1x ročně	pedagogové
Vzdělávací výsledky	Diagnostika. Škola soustavně získává informace o posunech výsledků každého žáka ve všech vzdělávacích oblastech a reaguje na ně vhodnými pedagogickými opatřeními.	záznamy o pozorování dítěte, individuální plán pro dítě	průběžně	pedagogové
Podpora dětí při vzdělávání (rovné příležitosti)	Rovnost ve vzdělávání. Škola vytváří každému žákovi a jeho rodině rovné příležitosti ke vzdělávání bez ohledu na jeho pohlaví, věk, etnickou příslušnost, kulturu, rodný jazyk, náboženství, rodinné zázemí, ekonomický status nebo speciální vzdělávací potřeby.	autoevaluce, hospitační a kontrolní činnost	průběžně	pedagogové, vedení školy
Koncepce a rámec školy	Rozvoj školy. Škola má vzdělávací program (ŠVP), který vychází z vize a strategie rozvoje školy a je v	kontrola ŠVP	1x ročně	ředitelka, zástupkyně

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	souladu s kurikulárními dokumenty (RVP); jeho cíle jsou srozumitelné pro pedagogy i rodiče.			
Koncepce a rámec školy	Vytvoření pozitivního klimu školy, wellbeing. Škola je vstřícná a bezpečné místo pro žáky, jejich rodiče i pedagogy.	dotazník pro pedagogy, rodiče	1x ročně	ředitelka, zástupkyně
Pedagogické vedení školy	Zdravé školní klima. Vedení školy aktivně vytváří zdravé školní klima - pečuje o vztahy mezi pedagogy, žáky i vzájemné vztahy mezi pedagogy, žáky i jejich rodiči a o vzájemnou spolupráci všech aktérů.	dotazník	1x ročně	ředitelka
Pedagogické vedení školy	Profesní růst zaměstnanců. Vedení školy klade důraz na vlastní profesní rozvoj.	dotazník	1x ročně	ředitelka
Kvalita pedagogického sboru	Participace. Pedagogové aktivně spolupracují a poskytují si vzájemně podporu a zpětnou vazbu.SWOTSWOT	SWOT, sdílené porady, vzájemné hospitace	průběžně	ředitelka, zástupkyně
Kvalita pedagogického sboru	Profesní růst zaměstnanců. Pedagogové aktivně spolupracují na svém profesním rozvoji.	SWOT	1x ročně	ředitelka, zástupkyně
Vzdělávání	Využívání výchovně vzdělávacích strategií. Pedagogové využívají široké spektrum výchovně-vzdělávacích strategií pro naplnění stanovených cílů.	třídní vzdělávací plán	průběžně	pedagogové
Vzdělávání	Individualizace vzdělávacího procesu. Pedagogové systematicky sledují vzdělávací pokrok každého žáka a při plánování a realizaci výuky zohledňují individuální potřeby žáků.	třídní vzdělávací plán	průběžně	pedagogové
Vzdělávání.	Soft skills. Pedagogové se ve své práci zaměřují na sociální a osobnostní rozvoj žáků.	záznamy o pozorování dítěte - Oregonská metoda	2x ročně	pedagogové, vedení školy
Vzdělávací výsledky žáků	Dosažení klíčových kompetencí. Škola sleduje a vyhodnocuje úspěšnost žáků v průběhu, při	hodnocení klíčových kompetencí	2x ročně	pedagogové

Oblast	Cíle a kritéria	Nástroje	Časové rozvržení	Zodpovědnost
	ukončování vzdělávání a v dalším vzdělávání či profesní dráze a aktivně s výsledky pracuje v zájmu zkvalitnění vzdělávání.			
Podpora žáků při vzdělávání (rovné příležitosti)	Inkluze. Škola poskytuje účinnou podporu všem žákům s potřebou podpůrných opatření.	PLPP, IVP	průběžně	pedagogové, asistent pedagoga, vedení školy
Podpora žáků při vzdělávání (rovné příležitosti)	Rovnost ve vzdělávání. Škola věnuje patřičnou pozornost osobnostnímu rozvoji žáků, rozvíjí u nich otevřenost, toleranci a respekt vůči jinakosti a dbá na to, aby žádný žák nebyl vyčleňován z kolektivu.	autoevaluace, hospitační a kontrolní činnost	průběžně	pedagogové, vedení školy